

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 15.

12te april 1896.

22de aarg.

Hjem med bytte.

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstid. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. leeres det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tredje aargang.

15. lektse.

Om bønnen.

I. Indledning.

ABC-klassen: 1 Thess. 5, 17: Beder uden afsladelse!

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Fil. 4, 6: Værer ikke bekymrede for noget, men lader i alle ting eders begjæringer fremføres for Gud i takaldelse og bøn med taksigelse.

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor, Jak. 5, 16 (Sp. 440) og 1 Joh. 5, 14: Dette er den frimodige fortrøstning, som vi har til ham, at dersom vi beder om noget efter hans vilje, hører han os.

Vink.

Hvorom vi skal bede.

(Jesus i Gethsemane, Bbh. 90; den spedalske, Matt. 8, 2).

— Der var engang en mor, som havde et eneste barn, en liden søn. Dette barn blev sygt, og sygdommen tiltog alt mer og mer. Moderen var allerede fra begyndelsen i stor angst; men da man saa, at det led mod døden, blev hun ligesom banvittig af heftig fortvivelse; thi barnet var hende det kæreste i verden, ja kærere end Gud. Da stedsets prest fik høre om hendes dybe sorg, gik han til hende for at trøste hende og bringe hende til stilhed og overgivelse i Guds vilje; men alt var forgjæves. Da forsøgte han paa en anden maade. Han stillede sig ved det dødsyge barns leie og had høit til Herren om barnets liv og sagde blandt andet: „Kjære Herre, dersom det er din vilje, saa giv dette barn liv og helbred tilbage!“ Moderen hørte disse ord og raabte lig en rasende: „Nei, ikke, om det er hans vilje, det holder jeg ikke ud; det maa være hans vilje!“ Han faar ikke lov til at lade dette barn dø!“ Presten forsædedes over disse ord, forestillede hende det forklare og syndige veri; men hun vilde ikke høre paa hans forestillinger,

og han maatte gaa. Men sel mod al menneskelig beregning og til moderens usigelige glæde blev barnet atter frifft og voksede op. Ja, han voksede og blev stor, denne moderens yndling, som hun med magt vilde hindre fra at dø, blev stor af velsk og — stor i ondskab. Han blev et letfindigt og ugudeligt menneske, som aar for aar gjorde sin mor alt mere og mere skam og hjertesorg. Og tilsidst maatte hun opleve, at sønnen, efterat han af begjærlighed efter midler til at tilfredsstille sine lystter havde myrdet sin velgjører, maatte dø paa skafottet for skarpretterens haand.

For hvem vi skal bede.

(Tolderen, Bbh. 71; den kanaanæiske kvinde, Bbh. 80; Abraham, Bbh. 11; Stefanus, Bbh. 101).

— Den berømte prest, Filipp Jakob Spener, i Berlin havde en søn, som uagtet de mange kjerlige formaninger, der lød til ham fra den trofaste og omhyggelige far, hengav sig til et vildt og ryggesløst liv. Da Spener nu saa, at alle hans formaninger var spildte, trængte han inderligere og slittigere end nogensinde før ind paa Herren med bøn om, at han maatte føre sønnen gjennem dette liv, som det behage ham, dog saaledes, at det maatte ende med en salig død. Hvor alvorlig og tillige virkelig denne faderens bøn har været, skal vi nu høre. Sønnen blev kastet paa sygeleiet, tilbels som følge af hans uordentlige liv. Nu, da dødens reb omspændte ham, daagnede hans samvittighed og foreholdt ham hans og alle deres skrækelige fordømmelse, som træder Guds Søn med fødder, ringeagter paktens blod og forhaaner naadens aand. Da raabte han høit: „Min fars bønner omringer mig som hjerger.“ De laa med centrerting velt paa hans hjerte, saa han nær var forgaet i sin elendighed. Men da nøden var størst, var hjælpen ogsaa nærmest; thi det skrift evangelium, der er en Guds kraft til saliggjørelse for hver den, som tror, sandt nu vet til hans hjerte, og han fik tro sine synders forlædelse for Jesu skyld. Han kom sig siden af sin sygdom og levede endnu længe som en sand Herrens discipel, og hans foreldre havde den glæde at se ham befordret til en vigtig og anseelig post i statens tjeneste.

Hvorledes vi skal bede.

(Jakob, Bbh. 17; enken, Luf. 18, 1-7).

— Da en ægyptisk kristen klagede for den fromme Marthus, at han ikke vidste, hvad og hvorledes han skulde bede, svarte denne: „Kjære bror, man behøver ikke at bruge mange ord. Det er nok at løfte hjertet op mod himmelen og sige: Min Gud, din vilje ske!“ Og naar du føler, at du har at kæmpe mod en altfor haarb anfættelse, da raab kun af dit hertes inderste: „Min Fader, staa mig bi!“ Thi Gud ved iforveien ret godt, hvad der feiler dig.“

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

15. Lesson.

PRAYER.

I. Introduction.

ABC Class: 1 Thess. 5, 17: Pray without ceasing.

Catechism Class: Same as above, and Phil 4, 5: Be careful for nothing; but in everything by prayer and supplication with thanksgiving let your requests be made known unto God.

Explanation Class: Same as above, Jas. 5, 16 (Qu. 440), and 1 John 5, 14: This is the confidence that we have in him, that, if we ask anything according to his will, he heareth us.

SUGGESTIONS.

For what we should pray.

(Jesus in Gethsemane, B. H. 90; The leper, Matt. 8, 2).

Whate'er is good to wish, ask that of Heaven.
But if for any wish thou dars't not pray,
Then pray to God to cast that wish away.

For whom we should pray.

(The publican, B. H. 71; The woman of Canaan, B. H. 80; Abraham, B. H. 11; Stephen, B. H. 101).

When we should pray.

— A number of ministers were once assembled for the discussion of difficult questions, and among others it was asked, how the command to "pray without ceasing" should be complied with. Various answers were proposed, and at last one of the number was appointed to write an essay upon it to be read at the next meeting; which being overheard by a female servant, she exclaimed, "What! a whole month wanted to tell the meaning of that text? It is one of the easiest and best in the Bible." "Well, well," said an old minister, "Mary, what can you say about it? Let us hear how you understand it. Can you pray all the time?" "Oh, yes, sir." "What! when you have so many things to do?" "Why, sir, the more I have to do, the more I can pray." "Indeed! Well, Mary, do let us know how it is; for most people think otherwise." "Well, sir," said the girl, "when I first open my eyes in the morning, I pray, 'Lord, open the eyes of my understanding.' And while I am dressing, I pray that I may be clothed with the robes of righteousness; and as I begin work, I pray that I may have strength equal to my day; when I begin to kindle up a fire, I pray that God's work may revive in my soul; and as I sweep out the house, I pray that my heart may be cleansed from all its impurities; and while preparing and partaking

of breakfast, I desire to be fed with the hidden manna and the sincere milk of the Word of God; and as I am busy with the children, I look up at God as my Father and pray for the Spirit of adoption, that I may be his child; and so on all day: Everything I do furnishes me with a thought for prayer." "Enough, enough," cried the old minister; "these things are revealed to babies, and often hidden from the wise and prudent." The essay, as a matter of course, was not considered necessary after this little event occurred.

— A little girl went out to play one day in the fresh, new snow; and when she came in she said, "Mamma, I couldn't help praying when I was out at play." "What did you pray, my dear?" "I prayed the snow-prayer that I learned once in Sunday School. 'Wash me, and I shall be whiter than snow.'"

— To attempt to carry on the spiritual life without more prayer than at rising and retiring is about the same absurdity as it would be for a man to open his window morning and evening and inhale the fresh air for a few minutes, and then to say to himself on closing it, that this amount of breathing must suffice him for the rest of the day.

Who goes to bed, and doth not pray,
Maketh two nights to every day.

In what manner we should pray.

(Jacob, B. H. 17; The widow, Luke 18, 1-7).

— A man who was praying in church with the rest of the congregation, had a vision. He saw an angel at the elbow of every person, ready to write down his petitions. The angels of those who prayed heartily wrote down their desires in letters of gold; the angels of those who prayed but coldly and carelessly wrote too, but with water; the angels of such as had worldly thoughts wrote in the dust; and the angels of those who had envious and malicious spirit, wrote with gall. — Have a care how you pray, if you would have your prayers written with the golden pen!

— A student of Bengel, the great commentator, anxious to know the secret of his spiritual power, sat up one night in a room adjoining his study, determined to watch his last prayer before retiring. At a late hour the venerable scholar closed his Bible and laid aside his manuscripts, and then without rising from his study chair, he bowed his head over the Bible, and said these words, "Good-night, dear Lord and Jesus; Thou knowest that we are on the same old terms." Then he kissed the Book, and laid himself down to sleep on a couch.

— A little girl once knelt down at night and said, "Dear God, I am very tired. Good-night. Amen." Some people would not call that a prayer at all; but it was. The little girl was on "speaking terms" with her Friend, and she wanted to keep up the acquaintance.

Da det brændte hos grosserer Furlen.

Den gamle raringen.

(Fortsættelse.)

Nu havde Ella hørt mændenes samtale og forstaaet hvert ord. En usigelig angst greb hende; hun saa, at værelsets dør stod aaben og sneg sig lydløst ud uden engang at bove at se paa mændene.

Nogle faa skridt førte hende ud i et mørkt gaardsrum; fra en stald traadte skinnene fra en lygte ud til hende; hun stynede sig derhen og saa sig forsigtig om i det sragt oplyste rum. Ovenfor høvækten, hvor der endnu var noget hø for hesterne, opdagede hun et lidet ituslaaet vindu, og straks besluttede hun at forsøge paa at flygte videre. Ved hjælp af en mod væggen støttet høgassel lyttedes det hende at komme op til hækken og se ud gennem vinduet, nedenunder dette var en trang, mørk sidegade, hvori der stod en del vogne og kjærre. En større vogn stod lige ind til staldvæggen, og dens kalesche naaede lige op mod vinduet. Ella stak sine smaa fødder ud gennem vinduet, naaede lykkelig og vel ned paa vognen og videre ned i gaden. Derpaa ilede hun afsted; men den mindste støi gjorde hende saa forfækket, at hun knapt turde puste, og ængstelig lyttede hun efter, om hun hørte skridt eller stemmer af nogen, som forfulgte hende.

Det var bleven aldeles mørkt, og lille Ella var saa træt og udmattet, at hun neppe kunde staa paa benene. Flere gange var hun faldt overende; men hun havde hver gang reist sig igjen og fortsat sin vei. Men tilslut stødte hendes fod mod en stor sten; hun snublede og slog panden saa voldsomt mod en stentrap, at hun besvimelede.

Mens Ella laa her, havde kunstnerne opdaget barnets flugt og havde stynede sig ud for at finde hende. Ogsaa gamle Karlet, som nu havde røgt ud sin pipe og drukket sin vin, begav sig paa hjemveien. En kold vind blæste imod han; hurtig ilede han gjennem de smaa gader.

„Uf, saa mørkt det er!“ mumlede han for sig selv. „Hvis nu bare ikke min pipe var sluknet, saa kunde den kanske lyst en smule, men i denne vind er det umuligt at faa tændt den. Der er ialfald godt, at jeg ikke har længere vei hjem.“

Den gamle var naaet lige udenfor sit hjem, da hans fod stødte mod en gjenstand, som laa i veien. Forfækket veg han rast et skridt tilbage og kom derved til at snuble; heldigvis fik han dog grebet sig i en dør og hindredes derved i at falde overende.

„Hvad er vel dette for noget, som ligger her?“ sagde han forundret til sig selv, idet han bøjede sig ned for at undersøge, hvad det var, som laa der. „En pakte tøi! — Nei, det er noget levende! Stort kan det ikke være. Jeg mener næsten, at det er et barn. Men hvad kan det ville her udenfor porten til det hus, hvor jeg bor? I slikt et veir gaar det umulig an at lade nogen blive liggende paa gaden! Staffars liden ting! Jeg vil vække hende og give hende en vindmølle. Bare hun ikke er kommen tilfælde!“

Han fik fat i et lys og kunde nu nærmere betragte den lille pige, som bevidstløs laa der med hovedet mod stentrappen.

„Du er jo den lille pige, som jeg saa borte i vertshuset“, udbrød han forundret. „Dorledes kan hun være kommen hid. Jeg tror næsten, at hun har slaaet sig. Hun bløder og ligger, som om hun skulde være død. Staffars skabning. Var hun blevet liggende hele natten saaledes i denne kulde, kunde hun godt være død inden imorgen. Men hvad skal jeg gjøre? Gid nogen kunde give mig et godt raad, hvad jeg skal gjøre med barnet? Der er ikke et eneste menneske længere paa gaden; jeg faar se, om jeg kan faa en af konerne her i huset til at tage sig af den lille.“

Forsigtig tog han den lille paa sine arme og bar hende op ad trapperne.

4. Kapitel.

Gamle Karlet som pleiesfar.

Alle husets folk laa allerede i dyb søvn, da den gamle vandrede opover trapperne med sin byrde. Ikke en lysstribe var at se gjennem nogen dør, og hans lyttende øre kunde intet høre uden de dybe aandedrag fra sovende mennesker. Tilslut naaede han endelig op til sit eget lille kammer, uden forinden at have fundet noget sted, hvor han kunde anbringe den lille Ella. Men selvfølgelig kunde det ikke falde ham ind atter at lægge hende udenfor porten. Han tændte en fyr-

stikke, lagde hende ned paa sin halmmadræs og bødte sig over hende for nærmere at betragte hende.

„Stakkars lille væsen!“ sagde han medlidende. „Det er i grunden en pen liden pige. Kan hun være saa meget som seks aar gammel? Nei, det er vist ikke muligt. Seksaaarsgamle børn er ikke saa smaa, det maa jeg vide. I alle de aar, jeg har solgt vindmøller, har jeg da seet børn nok. Være hun snart vilde komme til bevidsthed igjen. Du lille! Du lille! — Hun svarer ikke, og hendes haand er kold som is. Jeg faar tænde paa skorstenen, saa det kan blive lidt varmere herinde.“

Med en del papir fik han tændt fyr, og snart efter kunde den gamle bære barnet hen til skorstenen, hvor han satte sig paa en flammel, varmede sin brede haand over ilden og gned det stakkars barns stive lemmer.

Varmen virkede velgjørende paa lille Ella, og efter nogle øieblikkes forløb kom hun atter til bevidsthed.

„Jeg er saa tørst“, sagde hun sagte.

„Er hun tørst“, udbrød den gamle for sig selv og var aabenbart i forlegenhed.

Naar han følte sig tørst, pleiede han at gaa hen paa vertshuset og faa sig et glas vin; men hvad skulde han gjøre for den lille?

„Mama! Vand!“ gjentog barnet grædende.

„Stakkars liden! Hun har glemt, at hendes mor er død. Hun vil have vand. Ja, vent, mit barn — vand skal du faa. Det har jeg.“ Han hentede frem en halvt ituslaaet kop og fyldte den med vand fra en kande. Den lille drak begjærlig en slurk og aabnede derpaa øinene. Men hvor forfækket blev hun ikke ved at faa øie paa det fremmede ansigt; med sit lange graa skjæg og forvirrede haarmasse gjorde den gamle et alt andet end venligt indtryk. Hun reiste sig hurtig op og vilde flygte; men hun skjælvede saa over hele kroppen, at hun ikke var istand til at staa paa sine ben. Karlét tog hende i sine arme, lagde hende atter ned paa halmmadrassen og klappede hende som en liden hund.

„Vil du ikke have lidt mere vand?“

„Nei!“

„Saa lad os sætte os nærmere hen til varmen, saa skal jeg vaske dit hoved, thi du bløder jo endnu. Du maa endelig ikke være

bange; jeg spiser ikke smaaebørn, kan du tro, men smør og ost ligesom andre mennesker.“

Karlét syntes saa godt om denne sin vittighed, at han lo høit, men ikke et smil kom over Ellas læber. Hun gjorde ingen modstand, da den gamle satte hende paa sit knæ for at varme hende, men bleg, med sammentnibne læber og forfækkede øine var hun et billede paa stille fortvilelse.

Denne mand, som hun aldrig før havde seet, og dette mørke kvistværelse, der blot sparsomt oplystes af ilden paa skorstenen, syntes hende saa lidet hyggelig. Hun var sikker paa, at kunstnerne havde fundet hende og bragt hende til denne graasfjægede gamle. Han havde sikkerlig paataget sig at gjøre, hvad han kunde, for at faa hende til en dberg. Hun kunde ikke længere redde sig; hendes svage kræfter umuliggjorde enhver modstand; hun var redningsløst fortabt, syntes hun. Men hun følte i sit hjerte den dybeste harme over den uret, som hun mente var begaaet mod hende, og hun fylldtes med et brændende had til den gamle mand, som søgte at varme hende og paa enhver mulig maade trøste hende.

„Hør engang, lille pige“, sagde han.

„Hvad heder du? — Vil du ikke sige mig det? — Ved du, hvad jeg heder? Jeg er gamle Karlét. Du har vel hørt mit navn? — Har du ikke? Det var besynderligt. Jeg kan forstaa, du ikke er her fra byen; thi her kjender alle børn mig. — Vil du have en vindmølle? — Se, her har du en med pene røde vinger. Naar du blæser fra den ene side, saa er det nordenvind: puh! Se, hvor den gaar rundt. Og naar du blæser fra den modsatte kant, saa bliver det søndenvind: puh! Se nu dreier den sig til den anden kant. Er det ikke morsomt?“

Ella havde taget møllen i sin lille haand. Hun kastede et blik paa den, forsøgte endog sagte at blæse mod de røde vinger, men snart slap hun legetøiet, og det var blot saavidt, det lykkedes Karlét at hindre det fra at falde i varmen.

„Vil du ikke have den? Du er vel for træt, kan jeg tænke. I morgen kan vi lege med den. Du skal se, hvor morsomt det er, naar den dreier sine røde vinger i solen. — Men lad mig nu faa lov til at vaske din pande. Det er intet farligt saar, du har faaet. I morgen er du frisk igjen som en fisk. God nat, min lille!“ (Fortf.)

Da det brændte hos grosserer Larsen.

[Med billede.]

Det er uhyggeligt at vækkes om natten ved brandraab og brandalarm, selv om man bor langt fra brandstedet; men dobbelt uhyggeligt er det, hvis det er i ens eget hjem, det brænder, og det er ikke vanskeligt at forstaa, at mange aldrig glemmer i sin aftenbøn at bede Gud bevare deres hjem fra ildsaaade.

Bogholder Nilsen var blandt dem, som hver eneste aften bad derom til sin himmelske fader. Han var nu en ældre mand med stor familie og havde i mange aar stadig opsendt denne bøn; thi han havde selv i sine yngre dage faaet erfare en ildbrands rædsler, og det indtryk, det havde gjort paa hans sjæl, var aldrig senere udslettet.

Hans far var dengang død, og moderen boede med sine tre smaa i en liden kvistbekvemmelighed i grosserer Larsens store bygning; og her var det, at der en sommernat blev brand, medens alle laa og sov. Siden havde allerede grebet sterkt om sig, da man vaagnede ved rædsomme hundehyl; det var „Freya“, grossererens hund, som paa denne maade gjorde alarm.

Man gjalt det at redde liv og eiendom. I de to nedre etager var det ikke videre fare for livet; her var flere nedgange, og det var væsentlig møbler og forskellige kostbarheder man i en hast søgte at faa ud. Men oppe i kvisten var det en anden sag; kun en eneste trappe gik der op, og den var indhyllet i flammer, saa ad den vei kunde de ikke slippe ned. Enken og børnene stod i det aabne vindu og skreg i fortvilelse om hjælp; de hørte ildens knitren udenfor kammerets dør, og værelset var allerede halvt fuldt af røg. Man raabte fra gaden op til dem, at de bare maatte være rolige, saa skulde de snart blive reddede. Husets egen brandstige naaede ikke helt op til kvisten, og en del sterke mænd var ilet afsted for at hente en større stige længere henne i gaden.

Endelig kom man med stigen. Det var i sidste øjeblik; de stakkels mennesker deroppe troede, at de umulig kunde have holdt ud blot et par minutter endnu. Nu blev stigen i en fart sat op, og et par kjække mænd

fik snart reddet baade børnene og deres mor; den sidste blev bevidstløs baaret ned.

Men under al strigen og larmen glemte man den trofaste vægter, der først havde vækket de andre, nemlig Freya, der stod bunden i hundehuset i baggaarden. Man tænkte blot paa at redde de ulykkelige oppe i kvistetagen og senere paa møbler og anden eiendom, og Freya, det trofaste, prægtige dyr, blev glemt. Den hylte og sled i jernlænken, alt hvad den kunde, men forgæves; ingen kunde nu høre den. Det brændte allerede saa smaat i selve hundehuset, og dens prægtige pels begyndte at blive svid — da kom i sidste øjeblik hjælp; det var grossererens selv, der var kommet til at huske paa det ulykkelige dyr, og som nu med et par ledsgagere kom styrkende ud i baggaarden til den.

I næste øjeblik var den reddet! Den hoppede frydefuld op paa sin herre og søgte paa enhver mulig maade at vise sin taknemmelighed, fordi han havde reddet dens liv. Stakkels dyr, var der nogen, som fortjente taknemmelighed, saa var det Freya, — sagde grosseren til sig selv, idet han klappede det kjære dyr, stamfuld over, at han saalænge havde kunnet glemme den, men samtidig lykkelig over, at han dog ikke var kommet for sent til at frelse den fra døden i flammerne.

Opløsning paa billedgaade i nr. 13.

„Mama ler.“

Skulte dyr.

1. Han er gaaet for længe siden (en fugl)
2. Det blev saa længe, før Nils kom (1 fisk, 1 fugl, 1 pattedyr)
3. Han gik op og ned ad gulvet (2 pattedyr.)
4. Han kløvede ved den hele dag (1 pattedyr.)

Dagny Sverfen.

